

Obsah

Úvod

O výzkumu československých obětí politických represí v Sovětském svazu. 7

Dušan Janák

Českoslovenští občané a Češi v sovětských věznicích a táborech (1918-1956) ... 15

Úvodem	15
1. Literatura a prameny	15
1.1. Literatura	15
1.2. Prameny	20
2. Východiska a problémy výzkumu	25
2.1. Politické represe a sovětské trestní právo	25
2.2. Periodizace politických represí	29
2.3. Národnost a státní příslušnost obětí	33
2.4. Československé zastupitelské úřady a pomoc vězňům v mezizálečném období	37
3. Sovětské vězeňství jako součást politické justice	47
3.1. Počátky sovětského vězeňství (1917 – 1922)	47
3.2. Koncentrace vězeňských zařízení (1923 – 1929).	49
3.3. Souostroví GULAG (1929 – 1941).....	51
3.4. Rozmach a krize GULAGu (1941 – 1953)	59
3.4.1. Válečné období (1941 – 1946)	59
3.4.2. Expanze a stagnace Gulagu (1946 – 1953)	60
3.5. Hledání nové podoby vězeňství (1953 – 1956)	62
4. Souhrnné údaje o vězněných Českých a československých občanech	65
5. Osudy vězňů v klíčových etapách politických represí	68
5.1. Léta 1918 – 1922	68
5.2. Léta 1927 – 1933	74
5.3. Léta 1937 – 1938	80
5.4. Léta 1939 – 1945	83
5.5. Léta 1945 – 1956	84
Závěr	85

Mečislav Borák

Popravy jako součást politických represí v SSSR a dosud zjištěné oběti
z řad Čechů a československých občanů..... 117

1. Specifika pramenné základny a metod výzkumu.....	117
1.1. „Martyrology“	118
1.2. Elektronické databáze obětí.....	120
1.3. Archivní vyšetřovací spisy	124
2. Vývoj trestu smrti z politických důvodů v SSSR.....	132
2.1. Dědictví carského režimu.....	132
2.2. Období teroru a občanské války (1917 – 1920).....	133
2.3. Represe ve dvacátých letech.....	135

2.4. Násilná kolektivizace a třicátá léta (1930 – 1936)	138
2.5. Období „velkého teroru“ (1937 – 1938)	139
2.6. Přípravy na válku (1939 – 1940)	142
2.7. Velká vlastenecká válka (1941 – 1945)	142
2.8. Poválečný vývoj (1945 – 1956)	144
2.9. Celkový počet popravených	145
2.10 Trestní zákoník a trest smrti	147
3. Politické represe a „české“ oběti poprav	151
3.1. Období teroru a občanské války (1917 – 1920)	151
3.2. Represe ve dvacátých letech	153
3.3. Násilná kolektivizace a třicátá léta (1930 – 1936)	155
3.4. Období „velkého teroru“ (1937 – 1938)	157
3.4.1. Ruská federace	163
3.4.1.1. Ústřední federální okruh	163
3.4.1.2. Severo-západní federální okruh	168
3.4.1.3. Jižní federální okruh	169
3.4.1.4. Přivolžský federální okruh	169
3.4.1.5. Uralský federální okruh	170
3.4.1.6. Sibiřský federální okruh	171
3.4.1.7. Dálněvýchodní federální okruh	173
3.4.2. Kazašská republika	174
3.4.3. Ukrajina	174
3.5. Přípravy na válku (1939 – 1940)	177
3.6. Velká vlastenecká válka (1941 – 1945)	181
3.7. Poválečný vývoj (1945 – 1956)	183
4. Struktura obětí politických poprav	184
4.1. Československé oběti poprav	184
4.2. Oběti „katyňského“ zločinu	186
Závěr	189
<i>Miroslav Borák, Zdeněk Jirásek</i>	
Spisy dozoru Prokuratury SSSR a československé oběti politických represí	237
Autoři příspěvků	253
Shrnutí	254
Резюме, Содержание	256
Resume, Contents	259